

Obsah

1. Přemýšlejme chvíli nahlas	6
A. Debata	6
B. Čeština je jazyk slovanský	9
C. Kultura jazyka a kultura řeči	12
2. My nabízíme, vy objednáváte	13
A. Nabídka	13
B. Objednávka	17
3. Tak takhle to už dál nejde!	18
A. Stížnost	18
B. Text, jeho soudržnost, členitost a styl	21
4. Letos jsme už osmáci	25
A. Tvarosloví	25
B. Tvoření slov	26
C. Skladba	29
D. Pravopis	39
5. Tatínek chce, maminka si myslí	40
A. Diskutujeme o volbě povolání	40
B. Tvoření slov odvozováním (Shrnutí)	43
6. Vážený pane řediteli,	46
A. Žádost	46
B. Tvoření slov skládáním	48
7. Dobře dojedete!	51
A. Čteme v jízdních rádech	51
B. Tvoření slov zkracováním	56
8. Svědecké věků	59
A. Výtah	59
B. Slova přejatá: jejich pravopis a výslovnost	62
C. Skloňování slov přejatých	67

9. Jak ti to připadalo?	71
A. Líčení	71
B. Slova jednovýznamová a mnohovýznamová	73
C. Antonyma, synonyma a homonyma	75
10. Jestlipak se vůbec domluvíme?	78
A. Rozhovor	78
B. Rčení, pořekadla a přísloví	80
11. V muzeu pod širým nebem	83
A. Výklad	83
B. Slovní zásoba a její obohacování	87
12. Tak tam zavolej!	92
A. Telefonování, telefonní seznam	92
B. Přechylování cizích ženských příjmení	95
C. Skloňování cizích vlastních jmen	96
13. Rozhodnout znamená vzít na sebe odpovědnost	98
A. Vypravování: jeho kompozice a jazykové prostředky	98
B. Slovesné třídy a vzory	100
C. Časování sloves	104
14. Je těžké být spisovatelem?	110
A. Bajka	110
B. Slova, která nejsou větnými členy	111
C. Přísudek v trpném rodě	114
D. Přísudek slovesně-jmenný	116
15. Jaké bude počasí?	118
A. Odborný popis	118
B. Přívlastek volný a těsný	121
C. Přístavek	124
16. Ta chvíle, ten okamžik	126
A. Vypravování	126
B. Několikanásobné větné členy	127
C. Čárka ve větě jednoduché	130
17. To přece nic není!	134
A. Pracovní návod	134
B. Souvětí souřadné	135

18. Rozumíte počasí?	139
A. Výklad psaný a mluvený (přednáška)	139
B. Souvětí podřadné	144
19. Volba	149
A. Debatujeme o televizních pořadech	149
B. Čárka v souvětí	150
20. Letos jsme se naučili	152
A. Tvoření slov	152
B. Tvarosloví	153
C. O slovní zásobě	154
D. Skladba	156